

කොම්පෝස්ට් පොහොර පිළියෙල කිරීම

බෝගයක් සාර්ථකව වගාකිරීමේදී, පසට සෑහෙන තරම් පොහොර එක් කිරීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත. ජෛව දිය පොහොර අතරින් මේ සඳහා වඩාත් සුදුසු වනුයේ “කොම්පෝස්ට් පොහොර” යොදා ගැනීමයි. මක් නිසාද යත් එය ඕනෑම බෝගයක වර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රධාන පැලෑටි ආහාරයන් වන නයිට්‍රජන්, පොස්පරික් අම්ලය සහ පොර්ෂ් සපයන අතර, එය පසෙහි භෞතික ස්වභාවය දියුණු කර එහි තෙතමණය රදාගැනීමේ ගුණයද වැඩිකරයි. හොඳින් පිළියෙල කරන ලද කොම්පෝස්ට්, පැලෑටි පෝෂ්‍ය ගුණය අතින් ගොම පෝර වලට නොදෙවෙනි අතර තවත් වාසියක් නම්, කොම්පෝස්ට් පිළියෙල කිරීමට ගොම යොදා ගන්නේ නම්, එමගින් තනිකර ගොම පෝර යොදනවාට වැඩි පොහොර ප්‍රමාණයක් සකසා ගැනීමට හැකිවීමයි.

කොම්පෝස්ට් වනාහි ආරක්ෂාකාරී පොහොරකි. දිරාපත් වන ශාක කොටස් සහ සත්ව අපද්‍රව්‍ය සනිපාරක්කෘත ලෙස ඉවත් කිරීම සඳහා ඒවා කොම්පෝස්ට් කිරීම ඉවහල් වේ. ගෙවත්තෙන් හා කුස්සියෙන් දිනපතා ඉවතලන ද්‍රව්‍ය එකතුකර කොම්පෝස්ට් පිළියෙල කර ගැනීමට යොදා ගැනීමෙන්, ඔබට ඉන් වටිනා පොහොරක් ලබාගත හැකිවනු පමණක් නොව, රෝග ඇති කරන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සහ මැස්සන් බෝවෙන කුණකසලද ගෙවත්තෙන් ඉවත් කර එය පිරිසිදුවට තබා ගැනීමට උපකාරීවේ.

කොම්පෝස්ට් පොහොර පිළියෙල කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

ගෙවත්තෙන් සහ කුස්සියෙන් ඉවතලන සියලුම කසල ද්‍රව්‍ය සහ සත්ව මල ද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් කිරීමට යොදාගත හැක. කසල ද්‍රව්‍ය, වල් පැලෑටි, වෙනත් සුන්බුන් සහ දිරා යන ශාක කොටස්ද (කාෂ්ඨ ශාක කොටස් පුළුස්සා ගත යුතුය), එලෙසම එලවලු සහ පලතුරු වලින් ඉවත් කරන පොතු වැනි ද්‍රව්‍යයක්ද, අළු මේ සඳහා උපයෝගී කරගත හැක. කසල ද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් කිරීමේදී ගව, මීහරක්, එළුවන් සහ කුකුලන්ගේ මල ද්‍රව්‍ය, ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ. මෙහිදී මෙවැනි මල ද්‍රව්‍ය කොටස් එකක්, අනෙකුත් කසල ද්‍රව්‍ය කොටස් 20 ක් සමග පමණ මිශ්‍ර කිරීම සෑහේ. ගව මුත්‍රවල, ගොමවලට වඩා අධික ප්‍රමාණයක් නයිට්‍රජන් අඩංගු බැවින්, එයද වෙනම එකතුකර කසල ද්‍රව්‍ය වලට එක් කිරීම වඩාත් සුදුසුය. කොම්පෝස්ට් පිළියෙල කිරීම සඳහා ගොම හෝ ගවමුත්‍ර ලබාගැනීමට තැනිතම්, ඒ සඳහා මද වශයෙන් වේලන ලද අමුකොළ පැවිවිටි කාලි හැක. මෙහි දී කොම්පෝස්ට් කරන ද්‍රව්‍යවල මුළු ප්‍රමාණයෙන් තුනෙන් එකක් අමුකොළ සහ නොමේරූ නැටි සහ දඬු විස යුතුය. ඔබට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය නොකඩවා ලබාගැනීම සඳහා භූමියේ කොටසක ඊල් සූරියකාන්ත වැවිය හැක. මින් පහසුවෙන් දිරායන අමුකොළ සහ දඬු සෑහෙන තරම්, නිතරම කපාගත හැක. කෙසේ නමුත් ඊල් සූරියකාන්ත ලබා ගැනීමට තැනිතම්, වෙනත් ඕනෑම වර්ගයක අමුකොළ මේ සඳහා යොදා ගත හැක.

පිළියෙල කරගන්නා ක්‍රමය

කසල ද්‍රව්‍ය කොම්පොස්ට් කිරීමට භාවිතා කල ගැබ් ක්‍රම දෙකකි. එක් ක්‍රමයකදී අපේ හෙවත් ටලට්ල් වේ සදහා යොදාගනු ලැබේ. අනෙක් ක්‍රමයේදී කොම්පොස්ට් කරන ද්‍රව්‍ය භූමිය මතුපිට ගොඩ ගසනු ලැබේ. (ගොඩ ක්‍රමය) දෙවනුව සදහන් ක්‍රමය සාමාන්‍ය යෙන් වඩාත් පහසු වුවද, ජලය ලබා ගැනීමට අපහසු අවුරුද්දේ විශලි මාසවලත්, කොම්පොස්ට් කිරීමේදී එය පෙරලීමට අවශ්‍ය කුලී කරුවන් ලබාගැනීමට අපහසු කාලවලත්, උපයෝගී කර ගැනීම එතරම් සුදුසු නොවේ. කොම්පොස්ට් පිළියෙල කිරීමට යොදාගන්නා අගලෙහි හෝ ගොඩෙහි දිග ප්‍රමාණය, කොම්පොස්ට් කිරීම සදහා ලබාගැනීමට ඇති ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අනුව තීරණය වේ. මේ සදහා පිළියෙල කර ගත් අගල හෝ සකස් කරගත් ගොඩ, දින 10ක් තුලදී නියමිත උසට පිරවිය යුතුය. එක අගලක් හෝ ගොඩක් වෙනුවට, එවැනි කීපයක් සකස් කරගන්නේ නම්, එකක් පිරවීමෙන් පසු, අනෙක පිරවීම පටන් ගත හැක. මේ අන්දමට කටයුතු කිරීමෙන් අවශ්‍ය කොම්පොස්ට් නොකඩවා සපයා ගැනීමට හැකිවේ. අගල කැපීමේදී එහි මුදුනෙන් අඩි 3ක් පළල විය යුතු අතර, අඩි 2ක් පමණ ගැඹුර විය යුතුය. අගලේ පැති ආලයට කැපිය යුතු අතර, එහි මුදුනත්, පළලත් අතර අඩි 5ක පමණ පළලෙහි වෙනසක් තිබිය යුතුය. අගලෙහි වැසි ජලය එකතු නොවීම පිණිස එහි පතුලද එක් පැත්තකට බැවුම ඇති වනසේ කැපිය යුතුය. ගොඩ ක්‍රමයේදී නම් පළල අඩි 3ක් සහ අඩි 4ක් පමණ වන පරිදි ගොඩ ගැසීම කළ හැක.

කොම්පොස්ට් කිරීම සදහා, දිනපතා එකතු කරන කසල ද්‍රව්‍යවල අඩංගු රළු ද්‍රව්‍ය, තුනී තට්ටු වශයෙන්, අමුකොල හෝ ගොම, ගව මුත්‍ර අඩංගු පස් සහ අළු සමග මාරුවෙන් මාරුවට තැන්පත් කළ යුතුය. මෙසේ තැන්පත් කරන ද්‍රව්‍ය මතුපිටට ගව මුත්‍ර හෝ අමු ගොම සහ වතුර, මිශ්‍රකර සාදාගත් දියරු මිශ්‍රණයක් ඉසිය යුතුය. කසල ද්‍රව්‍ය ගොඩ

ගැසීමේදී, එය ලිහිල් ලෙස ගොඩ ගැසිය යුතුය. නැතිනම් කසල ද්‍රව්‍යයන්ගේ විශේෂ ජනනය ඇතිකරන සුදු ජීවිතයන් සවිභවයට අවශ්‍ය වාතනය ඇති කරනුවස්, ලියක් වෙන් එවැනි දෙයකින් එහි සිදුරු ඇති කළ යුතුය. දින 15ක් පමණ පරණ කොම්පොස්ට් ටල කින් පෝ ගොඩකින් කොම්පොස්ට් පොහොර සුළු ප්‍රමාණයක් මෙයට එක් කරන්නේ නම් වඩාත් හොඳය. මේ මගින් කසල ද්‍රව්‍යයන්ගේ සීග්‍ර විශෝජනය පහසු කෙරේ.

පහත සදහන් අන්දමට කොම්පොස්ට් කරන ද්‍රව්‍ය පෙරලීම කරන්නේ නම්, මුලින් සදහන් ක්‍රම දෙකෙන්ම, මාස 3 ක කාලයක් ඇතුලත කොම්පොස්ට් පොහොර පිළියෙල කරගත හැක:—

- පළමුවන පෙරලීම සති 2 කට පසු.
- දෙවන පෙරලීම ඉන් සති 2 කට පසු.
- තුන්වන පෙරලීම ඉන් සති 4 කට පසු.

අවසන් වරට පෙරලීමෙන් පසු, නැවත වරක්, කොම්පොස්ට් වී ඇති ද්‍රව්‍ය, අඩි 4ක් පමණ උසට සිටින පරිදි ගොඩ ගැසිය යුතුය. අවශ්‍ය සෑම විටකදීත්, පෙරලන සෑම වාරයකදීත්, කොම්පොස්ට් කරන ද්‍රව්‍ය තෙත්ව තබා ගැනීමට ඊට වතුර එක්කල යුතුය. (වැඩිපුර වතුර එක් නොකල යුතුය.) තද වැසි වලින් අධික ලෙස තෙත්වීම හෝ අවි වෙන් අධික ලෙස වියලීම වැලැක්වීම පිණිස, කොම්පොස්ට් කරන ද්‍රව්‍ය අඩංගු අගල් හෝ ගොඩවල් මත පොල්අතු සෙවිලි කරන ලද ආවරණයක් සෑම සුදුසුය. මුල් සති දෙක තුලදී, කොම්පොස්ට් කරන කසල ද්‍රව්‍යයන්ගේ උෂ්ණත්වය සීග්‍රයෙන් වැඩිවන හෙයින් කසල ද්‍රව්‍යවල තිබිය හැකි සියලුම වල් පැළෑටි වල බීජත්, මැසි පිලවුන් සහ වෙනත් පලිබෝධකයින්ද විනාශ වනු ඇත. මාස 3කින් කොම්පොස්ට් පෙහොර නිසිසේ පිළියෙල කර ගත් පසු, එය විගස ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය. එසේ නැතිව එය නිකරුනේ තිබෙන්නට හැරීමෙන්, දිගටම සිදුවන විශෝජනය හේතු

වෙන් එහි අඩංගු පැලෑටි ආහාර ක්‍රමයෙන් අඩුවී යනු ඇත. මෙය සැලකිය යුතු අන්දමින් සිදුවන්නේ, කොම්පෝස්ට් පොහොර ගොඩ නිර්මාණය කර තැබීමෙනි.

ඉහත සඳහන් පරිදි, කොම්පෝස්ට් කරන කසල ද්‍රව්‍ය පෙරලීමට පහසුකමක් නැතිනම්, එම ද්‍රව්‍ය අඩංගු අගල් හෝ ගොඩ, හොඳින් වැසී යන පරිදි මඩවලින් හෝ ගොම-වැලි මිශ්‍රණයකින් ආවරණය කළ යුතුය. මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ, කසල ද්‍රව්‍යයන්ගේ වියෝජනය සිදුවන්නේ නිර්වායු ශ්වසනය සිදුකරන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් පමණි. මෙහිදී එම ද්‍රව්‍යවල පෙරලීමක් අවශ්‍ය නොවුවද,

වියෝජනය සිදුවන්නේ ඉතා සෙමින් හෙයින්, එම ද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් පොහොර තත්ත්වයට පත්වන්නේ මාස 6-9කට පසුවය.

කොම්පෝස්ට් පොහොර යොදන ප්‍රමාණය

බෝගයක් වැපිරීමට හෝ සිටුවීමට සති 2ක් පමණ කලින් කොම්පෝස්ට් පොහොර යෙදිය යුතුය. ගෙවතු වගාවන් සඳහා නම්, වර්ග අඩියක් සඳහා මෙම පොහොරින් රාත්තල් ½-1ක් සෑහේ. විශාල වශයෙන් කෙරෙන වගාවක් නම්, අක්කරයක් සඳහා ටොන් 10-20 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ. සාමාන්‍යයෙන් කොම්පෝස්ට් පොහොර සත අඩියක් රාත්තල් 50-60ක් පමණ බරවේ.

කොම්පෝස්ට් පොහොර වැඩියෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්න. එය, දැනට පවතින රසායනික පොහොර හිඟයට පිලියමක් පමණක් නොව, අප රට ගොවීන්ගේ සවිර වගා පිලිවෙතක් ලෙසද සලකන්න.